Lieta Nr.11250004814; 11250038214

# S P R I E D U M S
## Latvijas Republikas vārdā
**Liepājā 2016.gada 16.maijā**

Kurzemes apgabaltiesas krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā
tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Reinholde
tiesneši V.Vaiteika un K.Līcis
ar sekretāri D.Paegli
piedaloties
prokurorei I.Radkevičai
aizstāvei V.Borinai

atklātā tiesas sēdē, pamatojoties uz apsūdzētā /pers. G/ aizstāves Gintas Mazās apelācijas sūdzību, apelācijas kārtībā izskatīja krimināllietu, kurā ar Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 26.februāra spriedumu

**/pers. G/**, personas kods /personas kods/,

atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem;

atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem;

atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312.pantā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, piespriestie sodi daļēji saskaitīti un galīgais sods noteikts brīvības atņemšana uz 1 (vienu) gadu un 6 (sešiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Drošības līdzekli – nodošanu policijas uzraudzībā – noteikts atcelt pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Piedzīti no apsūdzētā /pers. G/ valsts labā procesuālie izdevumi par aizstāves sniegto juridisko palīdzību pirmās instances tiesā EUR 95,34.

Pārbaudījusi lietas materiālus, Krimināllietu tiesas kolēģija

**k o n s t a t ē j a**

ar pirmās instances tiesas spriedumu atzīts, ka apsūdzētais /pers. G/, veica svešas mantas tīšu bojāšanu, un konkrēti:

2013.gada 10.decembrī ap plkst. 19.00, atrodoties alkohola ietekmē, aizgāja Skrundas novada, Skrundā uz māju /adrese/, kur, vēlēdamies iekļūt dzīvoklī Nr.13, kur dzīvo /pers. I/, tīši izlauza ieejas durvju aplodu un betona apmetumu aplodas rajonā, nodarot materiālo kaitējumu EUR 170 vērtībā, un sabojāja durvju slēdzeni EUR 10 vērtībā, tādā veidā sabojājot svešu mantu un nodarot /pers. I/ materiālo kaitējumu EUR 180, apmērā.

**Šādas apsūdzētā /pers. G/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas.**

Tāpat ar pirmās instances tiesas spriedumu atzīts, ka apsūdzētais /pers. G/ vadīja transporta līdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas), atrodoties alkohola ietekmē, un konkrēti:

2014.gada 8.augustā ap plkst. 08.15 /pers. G/, atrodoties alkoholisko dzērienu ietekmē un bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām, vadīja /pers. K/ piederošo automašīnu /automašīnas marka/, valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/, Skrundas novada Skrundas pagastā Kušaiņos, pa Kušaiņu ielu virzienā no Vītolu ielas, kur tika aizturēts un pārbaudes laikā tika konstatēts, ka /pers. G/ atrodas alkohola ietekmē. Alkohola daudzums /pers. G/ izelpojamā gaisā, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs, pārbaudot ar portatīvo izelpojamā gaisa kontroles aparātu AlcoQuant 6020, Nr. A107507, verificētu līdz 2014.gada 14.novembrim, sastādīja pirmajā pārbaudē 1,15 promiles alkohola, otrajā pārbaudē 1,22 promiles alkohola.

**Šādas apsūdzētā /pers. G/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas.**

Ar pirmās instances tiesas spriedumu atzīts, ka apsūdzētais /pers. G/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, un konkrēti:

/pers. G/ 2014.gada 8.augustā ap plkst. 08.15, būdams agrāk sodīts ar 2014.gada 24.aprīlī Saldus rajona tiesas spriedumu pēc Krimināllikuma 177.panta otrās daļas un 262.[1]panta ar piespiedu darbu uz 200 stundām, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 4 gadiem, soda izciešanas laikā, atrodoties alkoholisko dzērienu ietekmē un bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļu vadīšanas tiesības atņemtas ar tiesas spriedumu), vadīja /pers. K/ piederošo automašīnu/TL marka/, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, Skrundas novada Skrundas pagastā Kušaiņos pa Kušaiņu ielu virzienā no Vītolu ielas, un tādā veidā tīši izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

**Šādas apsūdzētā /pers. G/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 312.panta.**

Par šo spriedumu apelācijas sūdzību iesniegusi apsūdzētā /pers. G/ aizstāve Ginta Mazā, lūdzot apsūdzībā pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas /pers. G/ attaisnot, bet apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas un 312.panta mīkstināt piespriestos sodu.

Aizstāve norādījusi, ka apsūdzētais savu vainu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas nav atzinis. Tiesa nepamatoti /pers. G/ atzinusi par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, jo viņš durvis nav bojājis. Apsūdzētais tiesas sēdē liecinājis, ka 2013.gada 10.decembrī vēlējies iekļūt dzīvoklī un konstatējis, ka durvis nav iespējams atslēgt, jo bojāta durvju slēdzene. /pers. G/ ir bijusi durvju atslēga, jo bijušas draudzīgas attiecības ar /pers. L/.

Savukārt /pers. L/ liecinājusi, ka, aizbraucot mājās, /pers. G/ gulējis kāpņu telpā. /pers. G/ bijusi durvju atslēga un viņam bijis atļauts palikt dzīvoklī.

Par durvju bojāšanu uzzinājusi no kaimiņienes /pers. M/.

Tāpat aizstāve norādījusi, ka lieciniece /pers. I/ liecinājusi, ka viņa īrē dzīvokli no pašvaldības. Dzīvoklī ikdienā dzīvojusi meita /pers. L/. Par dzīvokļa durvju bojāšanu uzzinājusi no /pers. L/ un /pers. M/. Sabojāto durvju vērtību noteikusi 150 *euro*, ko saņēmusi no /pers. G/. Savukārt /pers. M/ liecinājusi, ka pati nav redzējusi, ka /pers. G/ būtu bojājis durvis.

Attiecībā par sodu pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas un 312.panta, aizstāve norādījusi, ka tiesa noteikusi pārāk bargu sodu, kas nav samērīgs ar izdarīto nodarījumu. Turklāt /pers. G/ savu vainu ir atzinis un izdarīto nožēlojis.

Apsūdzētais apelācijas tiesas sēdē, sniedzot paskaidrojumus par durvju sabojāšanu, atzina savu vainu, norādot, ka saprot, ka noplēšot durvju aplodu, lai iekļūtu dzīvoklī, ir bojājis svešu īpašumu. Tāpat apsūdzētais norādīja, ka viņam iepriekš bijušas draudzīgas attiecības ar /pers. L/ un viņam bijis atļauts uzturēties šajā dzīvoklī, vienlaicīgi norādot, ka /pers. L/ aizliegusi ierasties dzērumā.

Līdz ar to apsūdzētais neuzturēja aizstāves iesniegto sūdzību par viņa attaisnošanu apsūdzībā pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas, bet uzturēja tikai par piespriestā soda mīkstināšanu.

Apsūdzētais lūdza ņemt vērā, ka kaitējumu par durvju bojāšanu viņš ir atlīdzinājis, tāpēc dzīvokļa īrniecei nav pretenziju. Tāpat lūdza izvērtēt apstākli, ka viņa draudzenei ir piedzimis bērns, un viņš vēlas ņemt dalību bērna audzināšanā. Apsūdzētais arī norādīja, ka viņa ieskatā, par maznozīmīgiem noziegumiem viņam ir piespriests pārāk bargs sods.

Aizstāve V.Borina apelācijas tiesas sēdē uzturēja spēkā kolēģes apelācijas sūdzību.

Ņemot vērā apsūdzētā pausto attieksmi pret iesniegto apelācijas sūdzību un savas vainas atzīšanu nozieguma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā, aizstāve sūdzību uzturēja par apsūdzētajam noteikto sodu, lūdzot to mīkstināt.

Aizstāve norādīja, ka apsūdzētais tiek tiesāts par noziedzīgiem nodarījumiem, kuri izdarīti 2012. – 2014.gadā, jaunus noziedzīgus nodarījumus nav izdarījis, tāpēc ir pamats uzskatīt, ka apsūdzētais vēlas laboties, veidot ģimeni un audzināt savu bērnu. Aizstāve lūdza mīkstināt piespriesto sodu, nosakot īslaicīgu brīvības atņemšanas sodu.

Prokurore apelācijas tiesas sēdē atzina, ka par noziedzīgiem nodarījumiem, kuri paredzēti Krimināllikuma 312.pantā un 262.panta otrajā daļā noteikts atbilstošs sods un apstākļi to mīkstināšanai konstatēti netiek. Savukārt pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas piespriesto sodu var mīkstināt, ņemot vērā, ka apsūdzētais atzina savu vainu, kas vērtējams kā atbildību mīkstinošs apstāklis. Vienlaicīgi samazināms arī galīgais sods.

Iepazinusies ar apelācijas sūdzībā norādītajiem motīviem, uzklausījusi apsūdzētā paskaidrojumus, aizstāves un prokurores viedokli, iepazinusies ar krimināllietas materiāliem iesniegtās sūdzības apjomā, Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 26.februāra spriedums atceļams daļā par /pers. G/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas un galīgo sodu.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. G/ atzīts par vainīgu trīs mazāk smagu noziegumu izdarīšanā.

Atbilstoši Krimināllikuma vispārīgās daļas regulējumam sods nosakāms atbilstoši tā mērķim un tam jāatbilst soda noteikšanas vispārīgiem principiem.

Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa nosaka, ka brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumiem un mazāk smagiem noziegumiem piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Kā redzams no lietas materiāliem /pers. G/ kopumā tiesāts 10 reizes, no tām 7 sodāmības līdz šajā lietā izskatāmo noziegumu izdarīšanai, tādējādi secināms, ka jau piemērotie sodi (gan brīvības atņemšana, gan piespiedu darbi) un ierosināti kriminālprocesi nav atturējuši /pers. G/ no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Tādējādi noziedzīgi nodarījumi izdarīti neizciesta soda laikā, kā arī ignorējot noteiktā papildsoda – tiesību atņemšana – izciešanas nosacījumus.

Tāpat lietā nav informācijas, ka /pers. G/ strādātu algotu, sabiedriski derīgu darbu.

Soda mērķis ir kā sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, tā arī aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Izvērtējot iegūto informāciju, tiesas kolēģija atzīst, ka, lai nodrošinātu soda mērķu sasniegšanu, pirmās instances tiesa pamatoti izraudzījusies kā soda veidu brīvības atņemšanu.

Nosakot soda mēru tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Tiesas kolēģija konstatē šādus atbildību mīkstinošus apstākļus:

- apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas un 312.panta – saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu – savas vainas vaļsirdīga atzīšana un izteiktā nožēla par izdarīto;
- apsūdzībā pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas - saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu – vainīgais labprātīgi atlīdzinājis cietušajam ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu un vaļsirdīgi atzinis savu vainu un izteicis nožēlu par izdarīto.

Savukārt par atbildību pastiprinošiem apstākļiem tiesas kolēģija atzīst:

- visiem trīs noziegumiem - izdarītie noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu (Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punkts);
- apsūdzībā pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas un 312.panta – saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu – noziedzīgie nodarījumi izdarīti alkohola ietekmē.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas un 312.panta apsūdzētajam noteikta brīvības atņemšana uz 8 mēnešiem.

Ņemot vērā konstatētos atbildību pastiprinošos apstākļus un vienu atbildību mīkstinošu apstākli, kā arī to, ka transporta līdzeklis ir paaugstinātas bīstamības objekts un to vadot alkohola ietekmē tiek apdraudēta ne tikai satiksmes drošība, bet arī līdzcilvēku drošība, tiesas kolēģija atzīst piespriesto sodu par atbilstošu.

Nosakot sodu pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas, tiesas kolēģija uzskata, ka piemērojama īslaicīga brīvības atņemšana, ņemot vērā, ka konstatēti divi atbildību mīkstinoši apstākļi, kā arī to, ka ne dzīvokļa īpašniekam, ne īrniekam nav pretenziju pret apsūdzēto.

Tā kā apsūdzētais /pers. G/ izdarījis vairākus patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, galīgais sods viņam nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta otrās daļas prasībām, ņemot vērā, ka visi noziedzīgie nodarījumi, kas veido noziedzīgo nodarījumu kopību, ir mazāk smagi nozieguni.

Tiesas kolēģija atzīst, ka atbilstoši minētās normas regulējumam, galīgais sods nosakāms daļēji saskaitot piespriestos sodu, ņemot vērā

apsūdzēto raksturojošo informāciju un kriminālsodāmu nodarījumu izdarīšanas intensitāti.

Tiesas kolēģijai nav iesniegta informācija, kas apstiprinātu apsūdzētā apgalvojumu, ka viņa apgādībā atrodas mazgadīgs bērns, tādējādi šī informācija nav vērtējama ne kā apsūdzētā personību raksturojoša, ne arī izlemjot par apsūdzētajam nosakāmā soda veidu.

Apelācijas instances tiesas sēdē norīkojuma kārtībā apsūdzētajam juridisko palīdzību sniedza aizstāve Viktorija Borina, kurai, saskaņā ar iesniegto paziņojumu par juridiskās palīdzības sniegšanu apsūdzētajam, no valsts budžeta līdzekļiem izmaksājami EUR 133,76. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.pantu un 368.pantu minētie procesuālie izdevumi piedzenami no apsūdzētā, tā kā tiesas kolēģija nav konstatējusi apstākļus, kas būtu par pamatu apsūdzētā atbrīvošanai no to segšanas.

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punktu, Krimināllietu tiesas kolēģija

**n o s p r i e d a**

Kuldīgas rajona tiesas 2016.gada 26.februāra spriedumu **atcelt daļā** par /pers. G/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas un galīgo sodu.

/pers. G/ pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu, piespriestos sodus daļēji saskaitot, galīgo sodu noteikt brīvības atņemšanu uz 1 gadu un 1 mēnesi, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem.

Piedzīt no /pers. G/ valsts labā procesuālos izdevumus EUR 133,76 (viens simts trīsdesmit trīs *euro* un 76 centi) par aizstāves V.Borinas sniegto juridisko palīdzību kriminālprocesā, nosakot termiņu nolēmuma labprātīgai izpildei šajā daļā - 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 10 dienu laikā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes apgabaltiesā.

Pilns tiesas spriedums pieejams no 2016.gada 30.maija.

Tiesas sēdes priekšsēdētaja S.Reinholde

Tiesnese V.Vaiteika

Tiesnesis K.Līcis